

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio

Na titulním listě:

1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BRNO (k. ú. Bystre, okr. Brno-město)

Intravilán obce, ul. Páteřní. Doba halštatská. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

U budovy firmy Medicom International na ulici Páteřní čp. 7 byla náhodným sběrem získána kolekce tří střepů naležících s největší pravděpodobností horákovské kultuře (za určení děkujeme V. Podborskému).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Bystrc, Bez. Brno-město), Intravillan der Gemeinde, Páteřní Str. Einzelfunde. Hallstattzeit. Terrainbegehung.

DĚTKOVICE (okr. Prostějov)

, „Sibiř“. KLPP, latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě rodinných domků v poloze Sibiř západně vesnice Dětkovice na Prostějovsku byl prozkoumán vedle platěnické a dvou slovanských zásobnic z 10. století i celý půdorys částečně zahlubené laténské chaty. Objekt měl tvar obdélníku se zaoblenými rohy o rozloze 5,8x2,9 m a jeho delší osa byla orientovaná ve směru SV-JZ. Na ní byly rozmnístěny i 4 kůlové jamky. V severovýchodní části objektu se nacházela shluk kamenů, který překrýval ústí hluboké kotlovité jámy. Na jejím dně byly nalezeny 2 silně opotřebované mlecí kameny, žernovy. Materiál – malovaná keramika a bronzové spony – datuje objekt do stupně LT D.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Dětkovice (Bez. Prostějov), „Sibiř“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder, Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

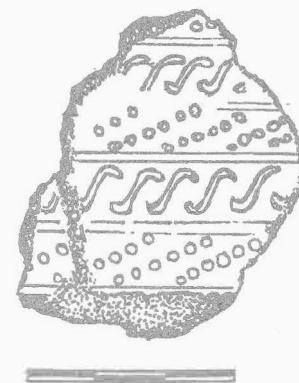
DLUHONICE (okr. Přerov)

, „Dolní Újezd“ Časný latén. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Dne 1.9.2000 byl při povrchovém sběru nalezen v trati „Dolní Újezd“ střep s charakteristickou kolkovou výzdobou, která je typická pro časně laténské období z mladší doby železné. Výzdobný motiv tvoří šikmě řady důlků, horizontální rýhy a tzv. motiv běžícího psa (obr. 1). Střep typický pro LT A je prozatím zcela ojedinělým nálezem na lokalitě, kde je prováděn nepřetržitý povrchový průzkum od roku 1993.

Výrazné stopy osídlení byly zjištěny zejména v sousední trati „Díly“ a „Malé Předmostí“, kde se nachází velké sídliště z laténského období (LT B - LT C).

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

**Obr. 1. Dluhonice, fragment keramiky.
Keramikfragment.**

Resumé:

Dluhonice (Bez. Přerov), „Dolní Újezd“. Frühlatènezeit. Einzelfund. Terrainbegehung.

HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)

, „Trať legií“. Latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

V říjnu 2000 prošel optický kabel sídliště objekty datované do laténu. Identifikace lokality v mapě MZ 1:10000, list 24-22-23, v souřadnicích Z s.č.:J s.č. – 260 mm:160 mm, 245 mm:149 mm.

Marek Kalábek, AC VM Olomouc

Resumé:

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Trať legií“. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

LEŠANY (okr. Prostějov)

Intravilán obce. KLPP, platěnická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Místopisně se lokalita nachází na západním okraji zástavby, nalevo od silnice Lešany - Zdětín, na mírném západním svahu s nadmořskou výškou asi 280 m. Na základní mapě Český úřad geodetický a kartografický 1982, 1:10000, list 24-24-06, místo nálezu určuje bod o souřadnicích 149 mm od Z a 347 mm od J sekční čáry.

Ve výkopech pro stavbu rodinného domku na pozemku p. Tvrďeho byl zjištěn narušený mělký objekt, snad zbytek předpevní jámy. Výplň obsahovala množství drobných hrudek mazanice a malé kameny. Na dně ležela rozplavená mazancová kraj. Provedeným záchranným výzkumem byl získán zlomek pískovcového brousku a několik atypických střepů, z nichž pouze část dna s nožkou dovoluje zařazení do platěnického stupně kultury lužických popelnicových polí. Nálezy a dokumentace budou předány Muzeu Prostějovská v Prostějově.

Pavel Fojtík, FF MU Brno

Resumé:

Lošany (Bez. Prostějov), Intravillan der Gemeinde. Hallstattzeit, Platénicer Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)

Nedakoničky ul. Doba halštatská (horákovská kultura, HC). Sídliště. Záchranný výzkum.

Při zemních pracích spojených s výstavbou kanalizace v obci se v místě určeném součadnicem Z:J 470:5 na mapě č. 34-22-10 v měřítku 1:10000 rýsovala oválná barevná anomálie – zásobní jáma. Nacházela se ve stěně výkopu obráceného do současné pozemní komunikace, pod kterou svou větší částí i zasahovala.

Zásyp objektu byl tvořen písčitým materiélem s hojnou příměsí popela a uhlíků. V mase zásypu se velmi dobře rýsovaly písčité čočky v barvě srovnatelné s podložím. Výplň objektu číslo I/2000 se těsně přimykala ke kamenitému podloží asfaltové komunikace. Případná sídliště vrstva nebo výplň ústí objektu I/2000 tak byla odstraněna při výstavbě zmíňované silnice.

Vzhledem k neblahé skutečnosti, že objekt zasahoval pod stávající silnici, nebylo jej možno prozkoumat jako celek. Výzkum se omezil na pouhé začištění profilu a jeho dokumentaci. Pouze pro zjištění kulturní a event. chronologické příslušnosti byl odebrán blok o síle cca 30 cm. Díky tomuto vkopu se našly zlomky keramiky datovatelné do stupně HC a zařaditelné do kultury horákovské.

Pavel Šútor, Masarykovo muzeum v Hodoníně

Resumé:

Moravský Písek (Bez. Hodonín), Nedakoničky Str. Hallstattzeit (Horákov-Kultur, HC). Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Němily, okr. Olomouc)

Intravilán obce. Doba halštatská (KLPP), latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu prováděném v roce 2000 na stavbě plynovodu, narušil výkop dva objekty z období halštatu, kultury slezko-platěnické. Jako intruze se keramika této kultury nalézá ale skoro ve všech mladších objektech a v kulturní vrstvě patří k nejpočetnějším. Zlomky laténské keramiky se objevily v kulturní vrstvě, ale výkop pro plynovod nenarušil žádné objekty z tohoto období.

Filip Šrámek, AC VM Olomouc

Resumé:

Olomouc (Kataster Němily, Bez. Olomouc), Intravillan der Gemeinde. Hallstattzeit (Kultur der Lausitzer Urnenfelder), Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Němily, okr. Olomouc)

„Kapitulní“. Latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

V říjnu 2000 bylo výkopem pro optický kabel narušeno laténské sídliště, nacházející se na pozvolném svahu nad inundací řeky Moravy na JZ okraji Němilan. Identifikace lokality v mapě MZ 1:10000, list 24-22-24, v součadnicích Z s.č.:J s.č. – 361 mm:174 mm, 363 mm:174,5 mm, 365 mm:174 mm.

Marek Kalábek, AC VM Olomouc

Resumé:

Olomouc (Kataster Němily, Bez. Olomouc), „Kapitulní“. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)

„Mýlina“. Latén (LT A, D). Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum na lokalitě Olomouc-Neředín v sezóně 2000 navázal na předchozí výzkumy z let 1998-99. Lokalita je sledována z důvodu výstavby rodinných domků, komunikací a inženýrských sítí. V roce 2000 byl prováděn archeologický dohled na 19 parcelách, na kterých bylo zkoumáno 170 objektů z celkového počtu 552. Jednalo se převážně o kúlové jamky, ohniště, pece, zásobní jámy a zemnice (srov. kap. Doba bronzová, Doba římská a stěhování národů).

LT A je zastoupen dvěma objekty: mělkým sídlištěním objektem a zemnicí. Z období LT D byla objevena baterie 3 keramických pecí s předpecní jámou. Pece byly zahloubeny do stěn předpecní jámy. U jedné z pecí se lze domnívat, že byla postavena na místě starší destruované pece, na což poukazuje posunutí rostu mladší pece asi o 1 metr, neobvykle velká propálená plocha topeníště, relikt střední příšky podpřející rost starší pece a zlomky rostu nacházené ve vrstvách stratigraficky starších než ostatní dvě pece. Ty měly rost kompletní a nenesly známky soudobých reparací. Ve stratigraficky nejmladší peci se zachovala vsázká vypálených nádob rozbitých patrně pádem klenby. Keramika z této pece nám tak datuje zánik tohoto výrobního objektu.

Filip Šrámek, AC VM Olomouc